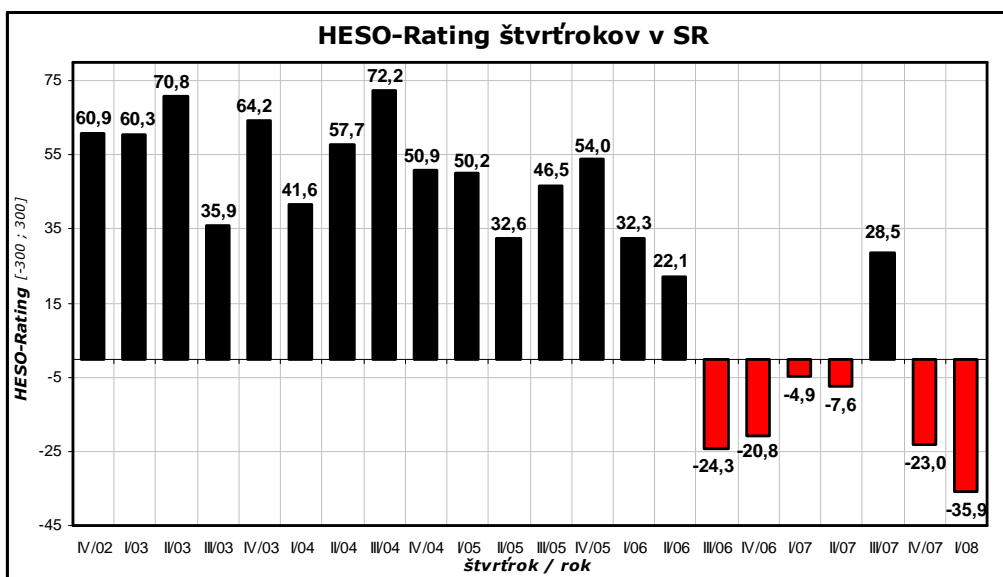

Tlačová správa, 22.5.2008

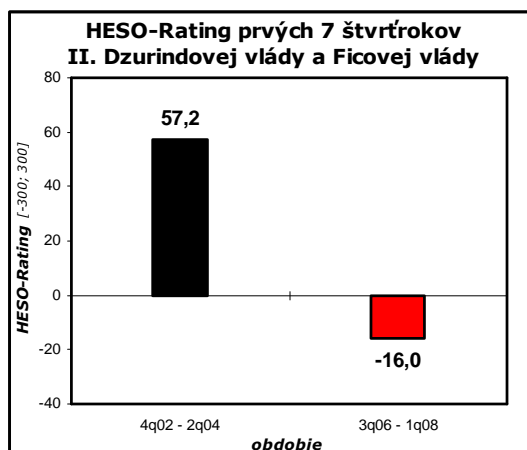
Vláda mrhá vysokým hospodárskym rastom a nereformuje

Výsledky projektu HESO (Hodnotenie ekonomických a sociálnych opatrení) za 1. štvrťrok 2008

Podľa názoru hodnotiacej komisie 51 odborníkov (ekonómovia, analytici, právnici, sociológovia, politológovia, odborní žurnalisti, podnikatelia, zástupcovia stavovských organizácií, akademickej obce a tretieho sektora) bol prvý štvrťrok 2008 z hľadiska reformnej atmosféry, resp. miery prínosu prijatých opatrení k sociálno-ekonomickému rozvoju krajiny najhorší od nástupu súčasnej vládnej koalície k moci, ako aj historicky najhorší od začiatku projektu HESO v roku 2000. Parafrázujúc slová viacerých respondentov vláda Roberta Fica nerieši takmer žiadne nosné problémy spoločnosti, odďaľuje prijímanie často veľmi nutných, hoci niekedy nepopulárnych, opatrení a iba sa pohodlne vezie v rozbehnutom vlaku.

HESO-Rating reflektuje názor hodnotiacej komisie odborníkov na kvalitu a dôležitosť vybraných realizovaných ekonomických a sociálnych opatrení zákonodarnej, výkonnej moci, ako aj rozhodnutí verejných inštitúcií v SR.

Zdroj: INEKO

Relatívne **najprínosnejším opatrením** 1. štvrťroka 2008, hoci by sa dalo konštatovať, že pri veľmi nízkej kvalite ostatných opatrení je aj jednooký medzi slepými kráľom, bolo podľa odborníkov **zľavenie a zjednodušenie povinností pre niektoré skupiny podnikateľov ohľadne zabezpečovania preventívnych zdravotných prehliadok svojich zamestnancov**. Podľa ekonomického žurnalistu Roberta Žitňanského priniesla príslušná novela pozitívne zmiernenie nezmyselného šikanovania niektorých podnikajúcich občanov (najmä živnostníkov a malých podnikateľov), ktoré bolo zavedené len prednedávnom, avšak zmena je nedostačujúca. Legislatíva zostala podľa slov Ľuboša Vagača z Centra pre hospodársky rozvoj stále „neprehľadná, zložitá a jej aplikácia pre podniky nákladná“. Aj právnik Radoslav Procházka povedal, že „namiesto jedného kroku vpred (radikálna redukcia bremena) sa urobil polkrok do strany (zneprehľadnenie a len veľmi čiastočné zníženie bremena)“.

Najškodlivejším opatrením z hľadiska miery prínosu k sociálno-ekonomickému rozvoju krajiny bol v 1. štvrtroku 2008 podľa názoru odbornej verejnosti v rámci projektu HESO tzv. zástrčkový zákon, t.j. **povinnosť platiť koncesionárske poplatky STV a SRO každou fyzickou osobou, ktorá je odberateľom elektriny, a zamestnávateľmi v závislosti od počtu zamestnancov**. Podľa politológa Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave Radoslava Štefančíka je nezmyslom „nútiť platiť občanov bez vlastníctva televízneho alebo rozhlasového prijímača, rovnako zamestnávateľov, ktorých zamestnanci nemajú možnosť sledovať verejnoprávne médiá počas pracovnej doby“. Richard Ďurana z ekonomického inštitútu INESS povedal, že ide o „absurdné riešenie, na základe ktorého mnohí občania a rodiny zaplatia viac na koncesionárskych poplatkoch ako na daniach z príjmu“. L. Vagač konštatoval, že „namiesto transparentného financovania cez štátny rozpočet“, ak vôbec existuje verejná zhoda, že STV a SRO treba financovať z verejných zdrojov, „sa dal ešte väčší priestor byrokratickému a nákladnému vyberaniu poplatkov na tento účel špeciálne vytvorenou organizáciou“. Podľa vysokoškolského pedagóga Františka Okruhlicu z Fakulty managementu UK v Bratislave je momentálne potrebné riešiť skôr princíp verejnoprávnosti STV a SRO ako koncesionárske poplatky. Eugen Jurzyca z INEKO si myslí, že keď bude musieť takmer každý zaplatiť koncesionársky poplatok, bude hneď jasnejšie, či verejnosť chce 10, 3, 2 či menej štátnych televíznych a rozhlasových kanálov.

Ďalším negatívne hodnoteným opatrením bolo **upevnenie monopolu Slovenskej pošty pri prijímaní alebo dodávaní zásielok do 50 gramov a korešpondencie určenej do vlastných rúk**. Podľa R. Ďurana „ide o protekcionistické opatrenie, ktoré nemá v trhovom hospodárstve miesto. Každé privilegovanie, a teda aj štátna monopolizácia zabraňuje z dôvodu absencie konkurenčných tlakov zefektívňovaniu služieb a hľadaniu inovatívnych riešení, na čo v konečnom dôsledku doplatia tí, ktorých má opatrenie chrániť – občania Slovenska.“ Český bankový analytik Aleš Michl prezentoval názor, že „každý monopol sa spoločnosti vráti ako bumerang – spravidla vyššími cenami, tlakom na väčšie výdavky zo štátneho rozpočtu a pod.“ Podľa E. Jurzyca ide o „starý rozpočtový trik - keď vláda nemá na niečo peniaze (stratová časť poštových služieb), dá nejakej firme monopol a tá to z monopolnej renty zafinancuje“. „Verejné statky treba financovať z daní zaplatených súťažiacimi podnikateľmi, nie z renty monopolov“, dodal. Banková manažérka a bývalá ministerka privatizácie Mária Machová skonštatovala, že súčasná vláda sa dodnes nevie stotožniť s liberalizáciou poštového trhu, „hoci niet vážnejšieho dôvodu prečo nepokračovať v doterajšom trende, ktorý sa presadzuje v stále väčšom počte krajín EÚ“.

Rozhodnutie, že **bratislavské letisko M.R.Štefánika zostane výlučne v štátnych rukách a odmietnutie možnosti vytvorenia spoločného podniku so strategickým investorom či privatizácie letiska**, zakonzervuje podľa Tomáša Dudáša z Ekonomickej univerzity „zaostávanie bratislavského letiska do budúcnosti“. Podotkol, že „potrebný rozvoj letiska už teraz mešká roky, každý ďalší zameškaný mesiac a rok zhoršuje konkurenčné postavenie letiska“. Ekonomický konzultant Juraj Renčko nevidí „žiadny dôvod, aby letisko bolo vo vlastníctve štátu a jeho rozvoj bol financovaný z peňazí daňových poplatníkov“. „Takto budú zlého hospodárenia a možných strát niest' všetci občania Slovenska, pričom zastavením privatizácie vláda pripravila cestujúcich o budúce kvalitnejšie služby a letisko o mnohomiliardové investície, ktoré by sa nijako nedotkli daňových poplatníkov Slovenska“, dodal R. Ďurana z INESS. Róbert Kičina z Podnikateľskej aliancie Slovenska by „sociálne orientovanej vláde položil otázku, prečo jej nevadí, že na lietanie bohatých sa budú skladať všetci – teda aj tí, ktorí na letenku nikdy nebudú mať (aj tí predsa platia dane – ak nie priame, tak nepriame určite)“.

HESO - Hodnotenie ekonomických a sociálnych opatrení v SR		január - marec 2008
Poradie opatrení podľa ratingu (ich prínosu k sociálno-ekonomickému rozvoju krajiny)		RATING [-300;300]
Zľavenie a zjednodušenie povinností pre niektoré skupiny podnikateľov ohľadne zabezpečovania preventívnych zdravotných prehliadok svojich zamestnancov (živnostníci bez zamestnancov vykonávajúci nerizikovú prácu sa nemusia podrobiť zdravotnej prehliadke, zúženie okruhu subjektov povinných si objednať prehliadku len u štátom akreditovaných firiem pracovnej zdravotnej služby; novela zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia)		30,2
Deklarácia spoločenskej zhody zaviesť a používať euro v SR (vláda, predstavitelia zamestnávateľov, odborov a samosprávy sa zaviazali pôsobiť proti neopodstatnenému zvyšovaniu cien po prijatí eura)		21,4
Poskytovanie sociálnych štipendií stredoškólakom na jednoročné štúdium na zahraničných stredných školách na roky 2008-2011 (270 mil. Sk pre 1000 stredoškólakov v školskom roku 2008/09)		2,9
Od začiatku roka 2008 nárok na výsluhový dôchodok aj u hasičov a horských záchranárov (po roku 2011 už nebude rozhodujúci vek, ale len odslúženie 15 rokov; novela zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov)		-16,9
Návrh na zrušenie penále pre neplatičov alimentov pri splácaní štátom hradeného náhradného výživného (návrh zákona o náhradnom výživnom)		-27,3
Internetová rezervácia termínov na predloženie žiadostí o získanie peňazí z eurofondov na rekonštrukciu škôl (počiatočné problémy s informovanosťou žiadateľov, funkčnosťou rezervačného systému a nedostatočným počtom termínov)		-27,9
Zavedenie novej nezdaniiteľnej časti základu dane vo výške 3 500 Sk, resp. 10 000 Sk ročne pri výdavkoch niektorých zdravotníckych pracovníkov na ďalšie špecializačné vzdelávanie (novelizácia zákona o dani z príjmov)		-28,0
Návrh na opätovné zavedenie odvodov za vyňatie poľnohospodárskej pôdy pre stavebné a iné nepoľnohospodárske zábery (od 20 Sk/m ² do 500 Sk/ m ² podľa bonity pôdy; návrh novely zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy)		-32,9
Novela zákona o službách zamestnanosti (úradu práce budú určovať periodicitu návštev nezamestnaných na úrade práce; umožnenie zakladať štátom podporované sociálne podniky; obmedzenie aktivačných prác; zavedenie nových príspevkov aktívnej politiky trhu práce a pri niektorých pôvodných ich zvýšení)		-34,5
Pri výstupe sporiteľa z II. piliera dôchodkového zabezpečenia už nemusí byť jeho podpis úradne (notárom) overený (novela zákona o starobnom dôchodkovom sporení)		-36,0
Návrh na zákaz maloobchodného predaja počas niektorých sviatkov (Nový rok, Veľkonočná nedeľa a Vianoce) (návrh novely Zákonníka práce)		-44,5
Bratislavské letisko M.R.Štefánika zostane výlučne v štátnych rukách (investičný rozvoj financovaný z vlastných prostriedkov letiska a z verejných zdrojov; odmietnutie možnosti vytvorenia spoločného podniku so strategickým investorom či privatizácie letiska)		-75,0
Upevnenie monopolu Slovenskej pošty pri prijímaní alebo dodávaní zásielok do 50 g a korešpondencie určenej do vlastných rúk (alternatívni doručovatelia už nebudú môcť prevádzkovať v tomto segmente trhu tzv. hybridnú poštu; novela zákona o poštových službách)		-76,9
Povinnosť platiť koncesionárske poplatky STV a SRO každou fyzickou osobou, ktorá je odberateľom elektriny, a zamestnávateľmi v závislosti od počtu zamestnancov (predpokladaný vyšší výber poplatkov o 1 mld. Sk; zákon o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom)		-86,5

Zdroj: INEKO

Viac informácií o projekte HESO, zoznam hodnotiacich odborníkov, ako aj kompletne výsledky (spolu so všetkými komentármi odborníkov) nájdete na: www.ineko.sk.

Dušan Zachar

koordinátor projektu HESO
heso@ajineko.sk, (02) 53 411 020

Projekt HESO podporili:

konto **orange**

AJG CONSULTING, s.r.o.
INVESTKREDIT BANK AG, zastúpenie zahraničnej banky na Slovensku
KONTO ORANGE, n.f.
SLOVNAFT, a.s.
SOITRON, a.s.